

Sygn. akt: I Ns 173/17

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Robert Wysocki

Protokolant stażysta Paulina Barwińska

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2017 r. w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z wniosku małol. M. M. (1)

z udziałem K. F. (1), K. F. (2)

o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku po Z. F.

postanawia:

odmówić zatwierdzenia oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych niezłożenia przez M. M. (2) i M. M. (3) w imieniu małoletniej M. M. (1) oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku po Z. F. zmarłym w dniu 21 września 2015 roku w C., ostatnio stale zamieszkałym w C..

Pobrano opłatę kancelaryjną

w kwocie zł – w znakach

opłaty sądowej naklejonych

na wniosku.

Sygn. akt I Ns 173/17

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy M. M. (2) i M. M. (3) w dniu 28 grudnia 2016 roku wnieśli do Sądu wnioski o uchylenie się od skutków prawnych niezłożenia oświadczenia woli o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniej M. M. (1) wraz z oświadczeniem o odrzuceniu spadku po zmarłym w dniu 21 września 2015 roku Z. F..

Wnioskodawcy złożyli oświadczenie o odrzuceniu spadku po Z. F. w imieniu małoletniej M. M. (1).

Uzasadniając wnioski podnieśli, iż dnia 21 września 2015 r. zmarł Z. F. ojciec wnioskodawczyni M. M. (2), która w dniu 29 grudnia 2015 roku złożyła przed Sądem oświadczenie o odrzuceniu spadku po ojcu. Kolejną osobą powołaną do dziedziczenia została małoletnia córka wnioskodawczyni M. M. (1).

Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Chojnicach wnioskodawcy uzyskali zgodę na złożenie oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniego dziecka M. M. (1).

Przedmiotowego oświadczenia wnioskodawcy nie złożyli ponieważ byli przekonani, iż termin 6 miesięczny zaczyna biec od dnia uprawomocnienia się postanowienia Sądu Rodzinnego zezwalającego przedstawicielom ustawowym dziecka na dokonanie czynności przekraczającej zwykły zarząd. Zdaniem wnioskodawców termin 6 miesięczny upływał w dniu 22 grudnia 2016 roku. Podczas wizyty u notariusza w dniu 21 grudnia 2016 roku, odmówił on dokonania czynności z uwagi na fakt upływu 6 miesięcznego terminu do jej dokonania.

W związku z powyższym wnioskodawcy złożyli w Sądzie wniosek o uchylenie się od skutków prawnych niezłożenia oświadczenia woli o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniej M. M. (1) wraz z oświadczeniem o odrzuceniu spadku po zmarłym w dniu 21 września 2015 roku Z. F. wskazując, iż nie chcą aby ich małoletnia córka została obciążona zobowiązaniami finansowymi oraz długami spadkowymi zmarłego dziadka.

Uczestnicy postępowania I. F. przedstawicielka ustawowa małoletniego K. F. (2), K. F. (1) wezwani do udziału w sprawie nie sprzeciwili się wnioskowi wnioskodawców.

Sąd ustalił, co następuje:

Dnia 21 września 2015 roku w C. zmarł Z. F., który ostatnio zamieszkiwał w C.. W chwili otwarcia spadku pozostawał on w związku małżeńskim I. F.. Małżonkowie mieli orzeczoną separację. Pozostawił on trójkę dzieci M. M. (2), małoletniego K. F. (2) oraz K. F. (1).

bezsporne, ponadto odpisy skrócone aktów stanu cywilnego k.34a

W dniu 29 grudnia 2015 roku wnioskodawczyni M. M. (2) odrzuciła spadek po zmarłym w dniu 21 września 2015 roku ojcu Z. F..

bezsporne, ponadto oświadczenie zawarte w aktach I Ns 82/16 tutejszego Sądu; k. 5

W dniu 27 kwietnia 2016 roku I. F. przedstawicielka ustawowa K. F. (2) odrzuciła spadek w imieniu małoletniego po zmarłym w dniu 21 września 2015 roku ojcu Z. F. po uzyskaniu zgody Sądu na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem dziecka.

bezsporne, ponadto oświadczenie zawarte w aktach I Ns 118/16 tutejszego Sądu; k. 12 oraz informacyjne przesłuchanie przedstawiciela ustawowego uczestnika postępowania na rozprawie w dniu 21 sierpnia 2017 roku 00:03:56; k.32

W dniu 23 marca 2016 roku uczestnik postępowania K. F. (1) przed notariuszem przyjął spadek po zmarłym w dniu 21 września 2015 roku ojcu Z. F. z dobrodziejstwem inwentarza.

bezsporne, ponadto oświadczenie zawarte w aktach I Ns 151/16 tutejszego Sądu; k. 3-4 oraz informacyjne przesłuchanie uczestnika postępowania na rozprawie w dniu 21 sierpnia 2017 roku 00:33:26; k.33 verte

W dniu 12 kwietnia 2016 roku przedstawiciele ustawowi małoletniej M. M. (1) wystąpili do Sądu Rejonowego w Chojnicach z wnioskiem o zezwolenie na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu majątkiem dziecka w postaci wyrażenia przez Sąd zgody na odrzucenie spadku w imieniu małoletniej po zmarłym Z. F..

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego na posiedzeniu w dniu 1 czerwca 2016 roku, Sąd Rejonowy w Chojnicach wydał postanowienie zezwalające M. M. (2) i M. M. (3), aby w imieniu małoletniej M. M. (1) urodzonej (...) w C. złożyć oświadczenie, iż w/w małoletnia jako spadkobierczyni ustawowa względnie testamentowa odrzuca spadek po Z. F. zmarłym w dniu 21 września 2015 roku. Postanowienie stało się prawomocne z dniem 22 czerwca 2016 roku.

bezsporne, ponadto dokumenty zawarte w aktach III Nsm 106/16 Sądu Rejonowego w Chojnicach oraz informacyjne przesłuchanie wnioskodawców na rozprawie w dniu 21 sierpnia 2017 roku 00:09:37 – 00:31:29; k.32 verte, 33 oraz na rozprawie w dniu 5 października 2017 roku 00:08:26 – 00:15:46; k.41 verte,

Po uzyskaniu odpisu prawomocnego postanowienia w dniu 21 grudnia 2016 roku - rodzice M. M. (1) udali się do notariusza celem złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniej. Posiadali wiedzę o istnieniu długów spadkowych i od początku chcieli złożyć oświadczenie o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniej córki. Notariusz odmówił im odebrania oświadczenia z uwagi na upływ terminu 6 miesięcy od chwili powzięcia wiedzy o dojściu małoletniej M. M. (1) do spadku. M. M. (2) i M. M. (3) nie posiadają wykształcenia prawniczego.

bezsporne, informacyjne przesłuchanie wnioskodawców na rozprawie w dniu 21 sierpnia 2017 roku 00:09:37 – 00:31:29; k.32 verte, 33 oraz na rozprawie w dniu 5 października 2017 roku 00:08:26 – 00:15:46; k.41 verte,

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wymienionych wyżej dowodów z dokumentów oraz zeznań przedstawicieli ustawowych małoletniej, uczestników postępowania.

Zarówno treść jak i autentyczność dokumentów zgromadzonych w aktach nie była kwestionowana przez żadną ze stron a Sąd uznał te dokumenty za wiarygodne.

Sąd w całości przydał moc dowodu zeznaniom przedstawicieli ustawowych małoletniej wnioskodawczyni. Były one spontaniczne, logiczne i znajdowały potwierdzenie w treści pozostałego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie.

Sąd zważył, co następuje

Wniosek o zatwierdzenia uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia woli o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniej M. M. (1) po zmarłym w dniu 21 września 2015 roku Z. F. podlegał oddaleniu.

Zgodnie z art. 931 § 1 k.c., w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku. Natomiast, jak wynika z § 2 powołanego przepisu, jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadął, przypada jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych.

Stosownie do art. 1012 k.c. spadkobierca może bądź przyjąć spadek bez ograniczenia odpowiedzialności za długi (przyjęcie proste), bądź przyjąć spadek z ograniczeniem tej odpowiedzialności (przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza), bądź też spadek odrzucić.

W świetle art. 1020 k.c., spadkobierca, który spadek odrzucił, zostaje wyłączony od dziedziczenia, tak jakby nie dożył otwarcia spadku. Przepis wprowadza więc fikcję prawną, pozwalającą na ustalenie następstwa prawnego po zmarłym z wyłączeniem spadkobiercy odrzucającego spadek.

Odrzucenie spadku przez spadkobiercę ustawowego powołanego do dziedziczenia w pierwszej kolejności może powodować, że jego udział spadkowy przypada jego zstępnym, albo też zostają powołane osoby dziedziczące po zmarłym w dalszej kolejności, tj. rodzice, rodzeństwo lub zstępni rodzeństwa, dziadkowie i ich zstępni, albo gmina lub Skarb Państwa. W każdym przypadku Sąd spadku ma obowiązek ustalić, kto w miejsce odrzucającego spadek jest powołany do dziedziczenia z ustawy i wzywa te osoby do udziału w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku.

W myśl przepisu art. 1015 § 1 k.c., oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku. Jednakże gdy spadkobiercą jest osoba nie mająca pełnej zdolności do czynności prawnych albo osoba, co do której istnieje podstawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia, albo osoba prawna, brak oświadczenia spadkobiercy w terminie jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza (art. 1015 § 2 k.c. sprzed nowelizacji z dnia 18 października 2015 roku).

Termin do złożenia oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku przewidziany w art. 1015 § 1 k.c. jest terminem zawitym prawa materialnego do biegu którego mają zastosowanie art. 110 do 116 k.c. Nie podlega on zatem

przedłużeniu ani przywróceniu. Oznacza to, że z chwilą jego upływu wygasa uprawnienie do skorzystania z tego prawa, a oświadczenie złożone po upływie tego terminu nie wywołuje żadnych skutków prawnych. Upływ terminu z art. 1015 § 1 k.c. Sąd uwzględnia z urzędu.

Początek terminu liczony jest w odniesieniu do każdego spadkobiercy od dnia, w którym dowiedział się on z właściwego, pewnego źródła o tytule powołania. Oznacza to, że oddzielnie liczony jest jego bieg zarówno co do każdego spadkobiercy, jak i co do dla każdego z tytułów powołania. Przy dziedziczeniu ustawowym w razie dojścia do spadku spadkobiercy powołanego w dalszej kolejności, z uwagi na odrzucenie spadku przez wyprzedzającego go spadkobiercę, termin do złożenia oświadczenia przez spadkobiercę dochodzącego w dalszej kolejności, rozpoczyna się od dnia, w którym dowiedział się on o odrzuceniu spadku przez wyprzedzającego go spadkobiercę. Jeżeli spadkobierca nie ma zdolności do czynności prawnych, początkiem terminu w stosunku do niego jest dzień, w którym o tytule jego powołania dowiedział się jego przedstawiciel ustawowy.

Ukształtowanie w art. 1015 § 1 k.c. terminu do złożenia oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku jako terminu zawitego prawa materialnego oznacza, że z chwilą jego upływu wygasa uprawnienie do skorzystania z tego prawa podmiotowego, a oświadczenie złożone po upływie terminu nie wywołuje żadnych skutków prawnych.

Przewidziany art. 1015 k.c. termin do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku przez przedstawiciela ustanowionego w imieniu osoby nie mającej pełnej zdolności do czynności prawnych nie podlega wydłużeniu o czas postępowania sądowego w przedmiocie zezwolenia na dokonanie tej czynności (porównaj - postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2012 roku, V CSK 18/12, opublikowane w zbiorze orzeczeń programu Lex).

Stosownie do art. 101 § 3 k.r.o., rodzice nie mogą bez zezwolenia sądu opiekuńczego dokonywać czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu ani wyrażać zgody na dokonywanie takich czynności przez dziecko. Przykładem czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem małoletniego dziecka jest odrzucenie spadku przysługującego małoletniemu dziecku.

Z treści przepisu art. 690 k.p.c. w związku z art. 1019 k.c. wynika możliwość uchylenia się spadkobiercy od skutków prawnych złożonego pod wpływem błędu lub groźby oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku (art. 1019 § 1 k.c. w zw. z art. 84 i 87 k.c.) albo uchylenia się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia takiego oświadczenia (art. 1019 § 2 k.c.). Spadkobierca może uchylić się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku złożonego pod wpływem błędu lub groźby w terminie określonym w art. 88 § 2 k.c., czyli w ciągu roku od wykrycia błędu lub ustania stanu obawy przy groźbie.

Powyzsza konstrukcja uchylenia się od skutków prawnych złożonego pod wpływem błędu oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku została rozciągnięta na sytuacje, w których pod wpływem błędu spadkobierca nie złożył żadnego oświadczenia w terminie (art. 1019 § 2 k.c.), a więc na takie sytuacje, w których w istocie spadkobierca uchyliła się nie od skutków prawnych swego oświadczenia, lecz od skutków biernego zachowania się (niezłożenia oświadczenia). W takim przypadku zostają zniesione skutki prawne braku złożenia oświadczenia w terminie określonym w art. 1015 § 2 k.c., a spadkobierca „odzyskuje” możliwość złożenia skutecznego oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku. Wymagane jest złożenie oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli przed sądem (art. 1019 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 628 k.p.c.) z jednoczesnym oświadczeniem o przyjęciu lub odrzuceniu spadku (art. 1019 § 2 pkt 2 k.c.).

Podstawę uchylenia się przez spadkobiercę od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku może stanowić tylko błąd prawnie doniosły (art. 1019 § 2 w zw. z art. 84 § 1 zd. 1 i § 2 k.c.). Oświadczenie woli dotknięte jest błędem, gdy błąd dotyczy treści czynności prawnej oraz jest obiektywnie i subiektywnie istotny (art. 84 § 1 i 2 k.c.). Błąd co do treści czynności prawnej może być błędem co do tytułu powołania do dziedziczenia, osoby spadkodawcy, albo przedmiotu spadku.

Zdaniem Sądu brak jest możliwości uchylenia się przez spadkobiercę od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku albo niezłożenia takich oświadczeń w wyniku błędu co do prawa. Nie ulega też wątpliwości, że

nie może się uchylić od skutków prawnych niezachowania terminu do odrzucenia spadku spadkobierca, który mylnie sądzi, że milcząc spadek odrzuca. Należy podkreślić, iż na tle obecnego orzecznictwa Sądu Najwyższego wielokrotnie wprost została wypowiedziana teza, iż „jedną z naczelných reguł prawnych jest, że nieznanostwo prawa nie stanowi okoliczności, na którą można się powoływać w celu usprawiedliwienia niepodjęcia działań, od których norma prawna uzależnia określony skutek”. Funkcjonowanie prawa, zwłaszcza w demokratycznym państwie prawnym, opiera się na założeniu, iż wszyscy adresaci obowiązującej normy prawnej – a więc zarówno podmioty obowiążane do jej przestrzegania, jak i organy powołane do jej stosowania – znają jej właściwą treść (tzw. fikcja powszechnej znajomości prawa) i że nikt nie może uchylić się od ujemnych skutków naruszenia tej normy na tej podstawie, że normy tej nie znał lub rozumiał ją opacznie (ignorantia iuris nocet). Powyższe powoduje, że nieznanostwo prawa nie stanowi okoliczności, na którą można się powoływać w celu usprawiedliwienia niepodjęcia działań, od których norma prawna uzależnia określony skutek. Znamionym jest, że taka zasada była powoływana wielokrotnie w odniesieniu do przepisów o różnym charakterze (materialnym i procesowym) i różnej randze.

Ponadto w ocenie Sądu w przypadku spadkobiercy ustawowego powołanego w dalszej kolejności, bieg terminu do złożenia oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku rozpoczyna się od dnia, w którym dowiedział się on, iż wyprzedzający go spadkobierca utracił tytuł powołania do dziedziczenia, tj. został wyłączony od dziedziczenia tak, jakby nie dożył chwili otwarcia spadku, na przykład spadek odrzucił (art. 1020 k.c.), czy też został uznany za niegodnego dziedziczenia (art. 928 k.c.). Dla rozpoczęcia biegu terminu z art. 1015 § 1 k.c. nie jest istotna świadomość tego, że termin ten zaczął biec, ale świadomość okoliczności uzasadniających powołanie do spadku spadkobiercy.

W przypadku małoletnich spadkobierców, dla zachowania sześciomiesięcznego terminu do odrzucenia spadku nie jest wystarczające złożenie w trakcie jego biegu wniosku do sądu opiekuńczego o wydanie zgody na złożenie oświadczenia w przedmiocie dziedziczenia w imieniu małoletniego spadkobiercy. Termin do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku, przewidziany w art. 1015 § 1 k.c., jest terminem zawitym. Jego upływ powoduje utratę uprawnienia do skutecznego złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku. Z art. 1015 § 1 k.c. wynika jednoznacznie, że rodzice powinni w imieniu małoletniego złożyć oświadczenie o odrzuceniu przez niego spadku przed upływem sześciu miesięcy, od dowiedzenia się przez nich o tytule powołania go do spadku. Powyższy przepis, ani żaden inny, nie daje podstawy do „przedłużania” 6 – miesięcznego terminu ze względu na konieczność uzyskania przez przedstawicieli ustawowych małoletnich spadkobierców zgody sądu opiekuńczego na odrzucenie spadku w imieniu dziecka.

Krótki sześciomiesięczny termin do złożenia oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku ma swoje uzasadnienie w konieczności jak najszybszego przesądzenia komu ma przyspaść spadek i kto będzie ponosił odpowiedzialność za długi spadkowe. Wobec tego za niedopuszczalną uznać należy wykładnię, która odwleka ustalenie tej okoliczności w bliżej nieokreślonej przyszłości.

Nawet przy przyjęciu wyrażanego w orzecznictwie poglądu, iż po złożeniu wniosku do sądu opiekuńczego, termin do odrzucenia spadku dla małoletniego spadkobiercy ulega zawieszeniu na czas trwania postępowania przed sądem opiekuńczym, a po jego prawomocnym zakończeniu biegnie dalej, przedstawiciele ustawowi małoletniej M. M. (1) także uchybili temu terminowi.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego M. M. (2) odrzuciła w dniu 29 grudnia 2015 roku przed Sadem Rejonowym w Chojnicach spadek po zmarłym w dniu 21 września 2015 roku ojcu Z. F..

Na rozprawie w dniu 29 grudnia 2015 roku przewodnicząca pouczyła ją o zasadności rozważenia złożenia wniosku do III Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego w Chojnicach o udzielenie zezwolenia na dokonanie czynności przekraczającej zwykły zarząd majątkiem dziecka oraz o rozpoczęciu biegu terminu zawitego na złożenie oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniego dziecka.

W dniu 12 kwietnia 2016 roku wnioskodawcy M. M. (2) i M. M. (3) wystąpili do III Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego w Chojnicach z wnioskiem o zezwolenie na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego

zarządu majątkiem dziecka w postaci wyrażenia przez Sąd zgody na odrzucenie spadku w imieniu małoletniej po zmarłym Z. F..

W dniu 1 czerwca 2016 roku, Sąd Rejonowy w Chojnicach wydał postanowienie zezwalające M. M. (2) i M. M. (3), aby w imieniu małoletniej M. M. (1) urodzonej (...) w C. złożyć oświadczenie, iż w/w małoletnia jako spadkobierczyni ustawowa względnie testamentowa odrzuca spadek po Z. F. zmarłym w dniu 21 września 2015 roku. Postanowienie stało się prawomocne z dniem 22 czerwca 2016 roku.

Po uzyskaniu odpisu prawomocnego postanowienia w dniu 21 grudnia 2016 roku - rodzice M. M. (1) udali się do notariusza celem złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniej. Posiadali wiedzę o istnieniu długów spadkowych i od początku chcieli złożyć oświadczenie o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniej córki. Notariusz odmówił im odebrania oświadczenia z uwagi na upływ terminu 6 miesięcy od chwili powzięcia wiedzy o dojściu małoletniej M. M. (1) do spadku.

Termin do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniego upłynął bezskutecznie w dniu 29 czerwca 2016 roku.

Przyjmując nawet koncepcję zawieszenia biegu terminu do odrzucenia spadku na czas trwania postępowania przed sądem opiekuńczym o wyrażenie zgody na złożenie oświadczenia, przedstawiciel ustawowy winien w imieniu M. M. (1) odrzucić spadek przed sądem spadku lub notariuszem do dnia 8 września 2016 roku. Przedmiotowe oświadczenie przedstawiciele ustawowi małoletniej usiłowali złożyć w dniu 21 grudnia 2016 roku, więc po prawie 6 miesiącach od uprawomocnienia się postanowienia sądu opiekuńczego.

Zdaniem Sądu wnioskodawczyni M. M. (2) wiedziała, iż oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku może zostać złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swojego powołania. W niniejszej sprawie termin ten rozpoczął bieg z dniem odrzucenia spadku przez wnioskodawczynię – tj. 29 grudnia 2015 roku o czym została w/w pouczona przez przewodniczącą na rozprawie z dnia 29 grudnia 2015 roku, co wnika bezpośrednio z nagrania rozprawy. Na zamiar złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniej córki wskazuje także wcześniejsze odrzucenie spadku przez wnioskodawczynię oraz jej wiedza o długach spadkodawcy. W ocenie Sądu, uzyskując zgodę sądu rodzinnego wnioskodawczyni powinna i miała faktyczną możliwość podjęcia stosownych działań – tj. złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniej córki, gdyż nie wskazała na żadne szczególne okoliczności, które uzasadniałyby niezłożenie oświadczenia. Podnoszone przez wnioskodawczynię okoliczności, które nie zostały zresztą udowodnione, nie stanowią błędu w rozumieniu art. 84 k.c. i nie mogą być podstawą do uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia oświadczenia. Wnioskodawczyni miała całkowitą świadomość biegu terminu do złożenia oświadczenia, a jego niedochowanie nie zostało spowodowane pozostawieniem w błędnym przekonaniu co do okoliczności faktycznych lub prawnych, czy też groźbą bezprawną.

Zdaniem Sądu wersja o nierozumieniu biegu terminu zawitego określonego w art. 1015 § 1 k.c. została stworzona przez wnioskodawców na potrzeby niniejszego postępowania, a niezłożenie oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniej w ocenie sądu jest rażącym niedbalstwem ze strony wnioskodawców jako rodziców. Pamiętać należy, że rodzice obowiązani są w sposób należyty wykonywać swe obowiązki obciążające ich wobec małoletniego dziecka. Trzeba przy tym przypomnieć, że za ich niewłaściwe wykonywanie ponoszą oni odpowiedzialność odszkodowawczą wobec dziecka. Odpowiedzialność rodziców za szkody wyrządzone dziecku jest odpowiedzialnością ex contractu, rodzice bowiem, wykonując niewłaściwie swe obowiązki, wykonują władzę rodzicielską nienależycie w rozumieniu art. 471 k.c.. Dotyczy to szkód, jakich dziecko może doznać w sferze wykonywania pieczy nad jego osobą, jak też w zarządzanym przez rodziców majątku.

Mając powyższe względy na uwadze Sąd uznał, iż nie zostały wykazane okoliczności uzasadniające uwzględnienie wniosku, w związku z czym odmówił zatwierdzenia oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych niezłożenia w terminie w imieniu małoletniej oświadczenia o odrzuceniu spadku po Z. F..